Rečenica i period

1. Бетовен, Клавирска соната оп. 49 бр. 2, I став (мала реченица)

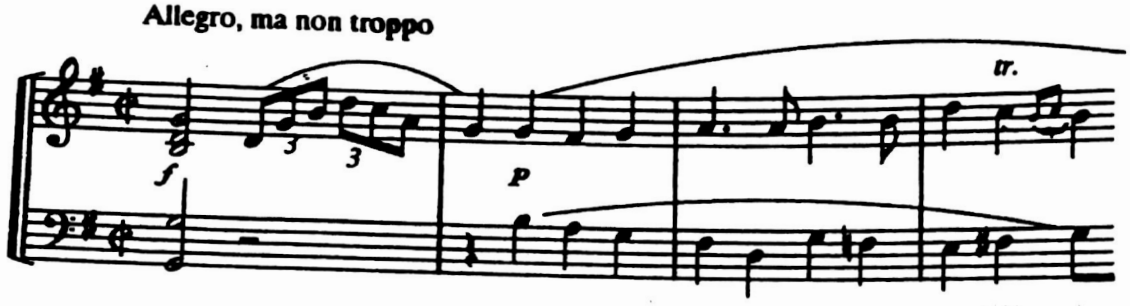

2. Бетовен, Клавирска соната оп. 49 бр. 1, II став (велика реченица)

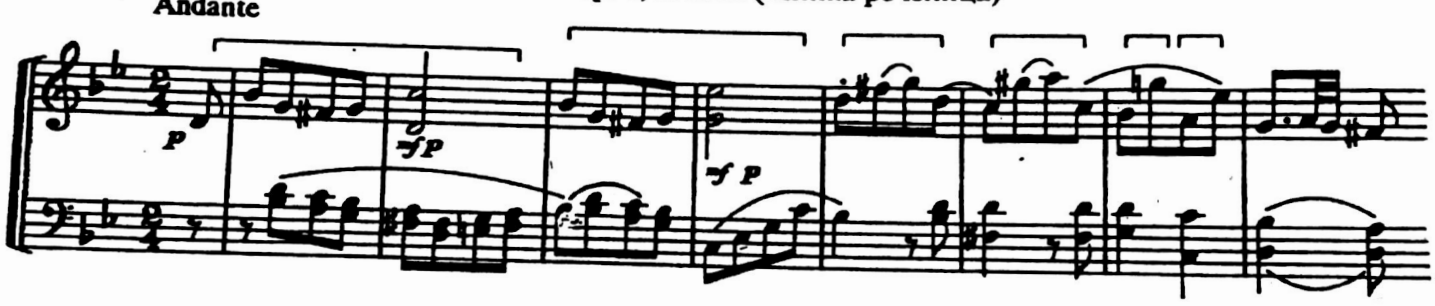

3. Хајдн, Клавирска соната бр. 1 G-dur, III став (Hob. XVI/8), (мала двотактна реченица)

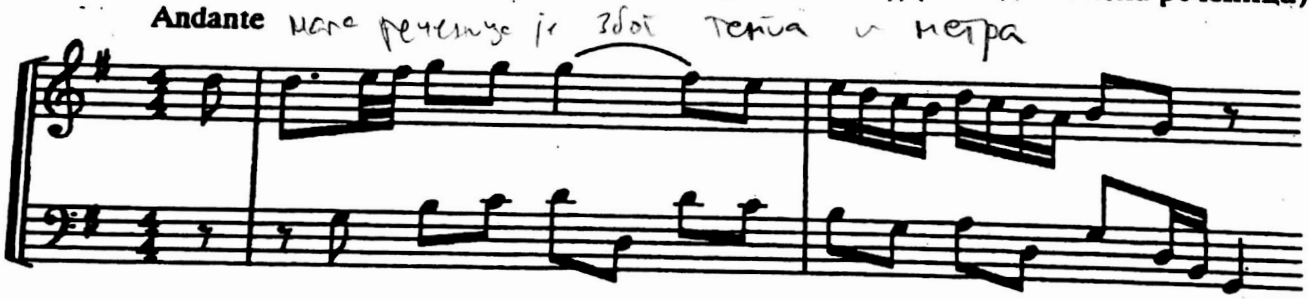

4. Моцарт, Симфонија g-mol, I став (велика реченица од 16 тактова, са спољашњим проширењем – о чему ће бити речи касније)

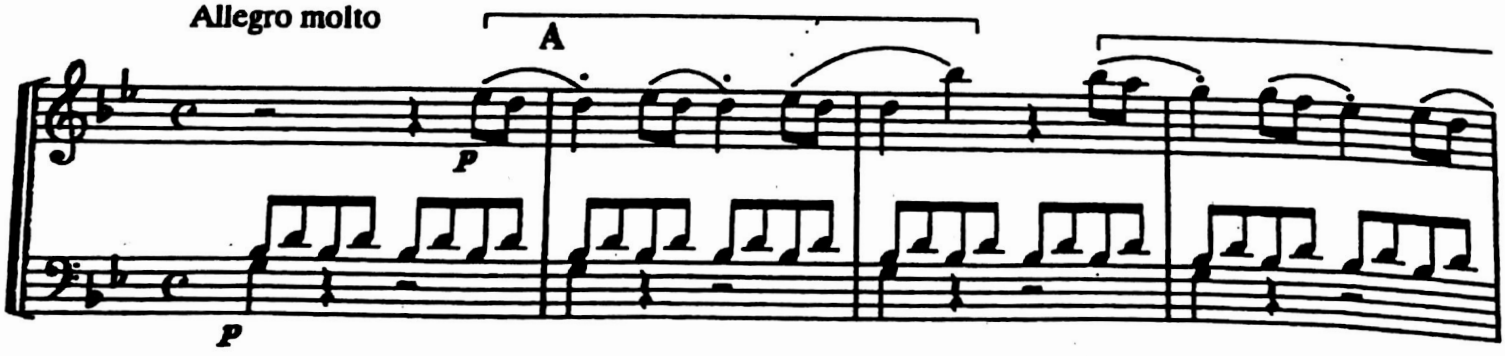

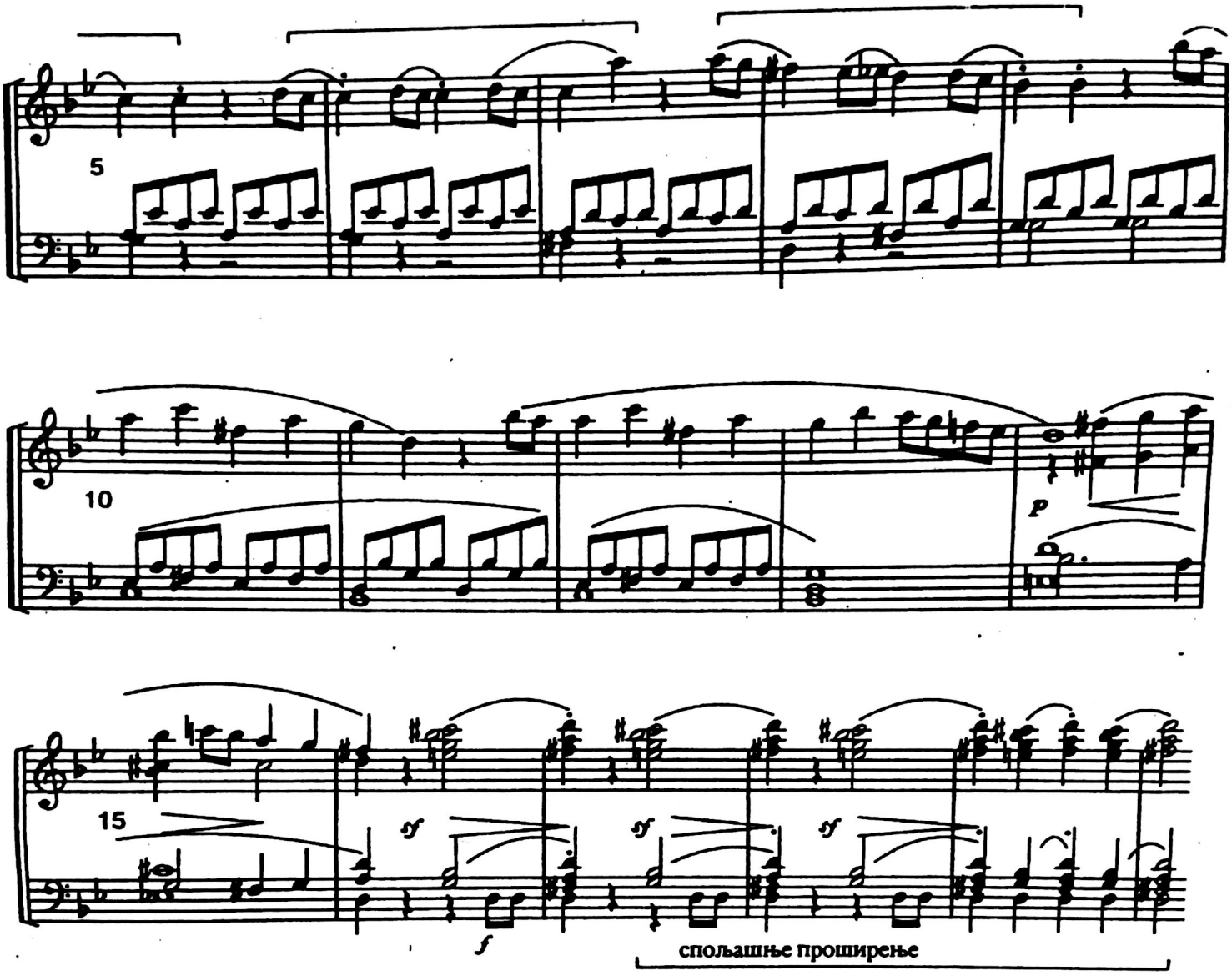

Реченица се може поделити на мање целине уколико се састоји из сличних мотива и двотакта: мала – 1+1+1+1, 1+1+2 (в. пр. 7 – прва четири такта), 2+2 (пр. 8 – прва четири такта), 2+1+1 (друга реченица у пр. 8); велика – 2+2+4 (првих 8 тактова у пр. 11), 4+2+2, 2+2+2+2, 4+4 (код овог последњег случаја, уколико четворотакти завршавају каденцом називају се полуреченица). Реченница се може појавити и као недељива целина – када доноси стално нов тематски садржај:

5. Бетовен, Клавирска соната оп. 28, II став (мала реченица недељиве целине)

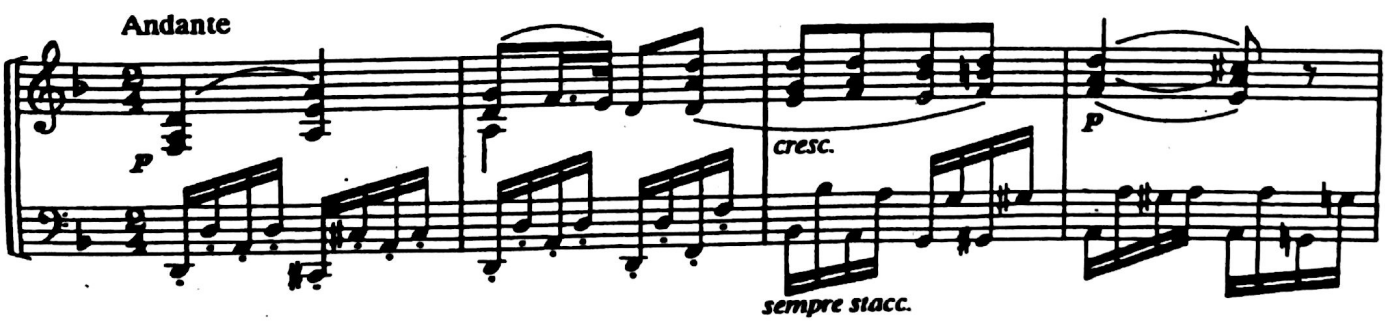

Mozart's Werke.

SONATE No. 34

für Pianoforte und Violine

von

W. A. MOZART.

Köch. Verz. No. 378.

Serie 18. No. 34.

Componirt angeblich 1781.

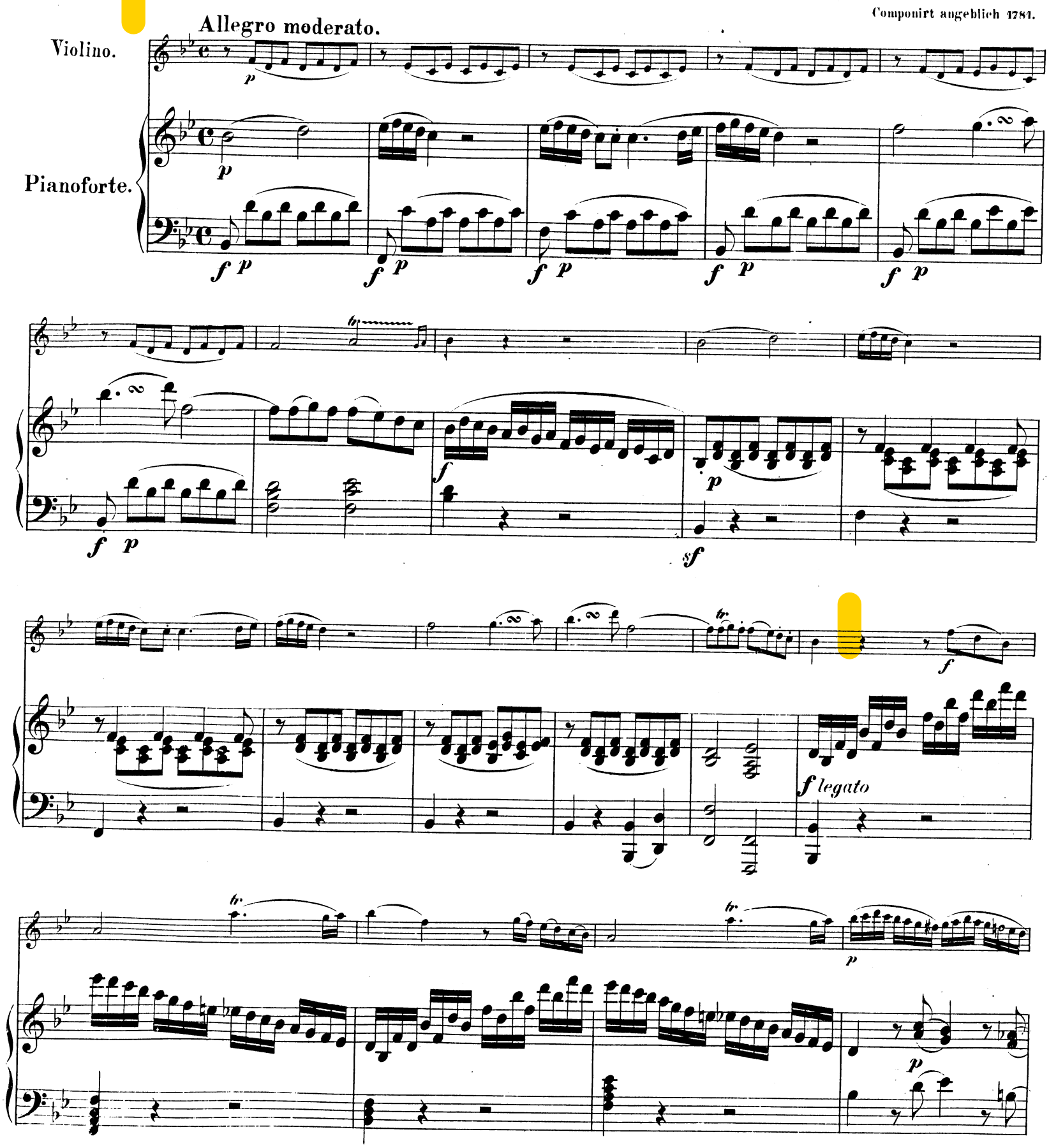

Stich und Druck von Breitkopf & Härtel in Leipzig.

Ausgegeben 1879.

9. Бетовен, Клавирска соната оп. 28, II став

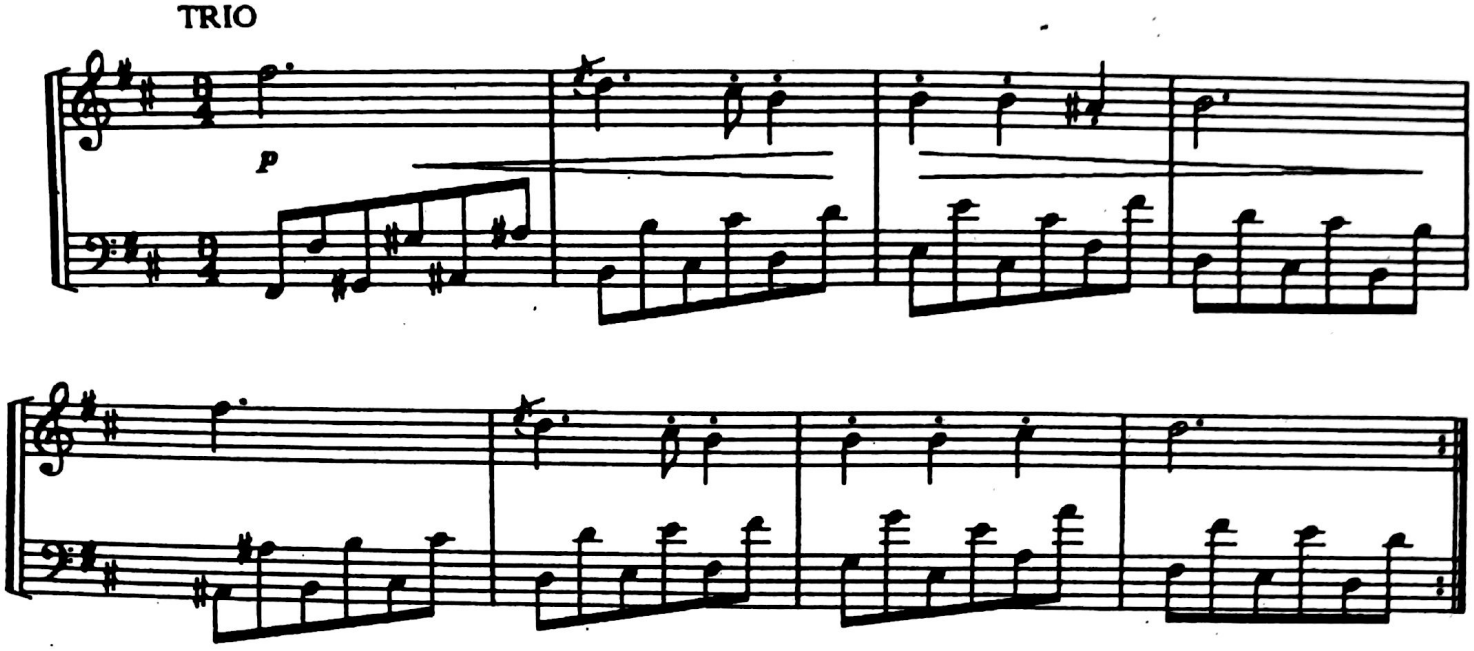

Мали модулирајући период – прва реченица у h-molu завршава аутентичном каденцом, друга завршава такође аутентичном каденцом, али у паралелном D-duru.

Ако две или више реченица не испуњавају услове периода добија се **низ реченица** (код тематски или хармонски различитих реченица) или **поновљена реченица** (када су садржаји и каденце истоветни). Секвентна или варирана понављања такође не чине период. Постоје, међутим, и периоди чији почеци реченица стоје у секвентном односу, али се друга реченица завршава убедљивијом каденцом. Неки теоретичари овакве случајеве називају – секвентно грађеним пернодима.

Неправилно грађени периоди настају (као код реченице) **проширењем** или **скраћењем**. Проширује се најчешће друга реченица периода, мада се могу срести и периоди у којима су обе реченице проширене. Скраћени периоди су ретки, а најчешће настају ланчаним повезивањем реченица (последњи такт прве реченице постаје први такт друге реченице, тако да велики период обухвата 15 уместо 16 тактова, а мали 7 уместо 8 тактова).

10. Бетовен, Клавирска соната оп. 31 бр. 2, I став

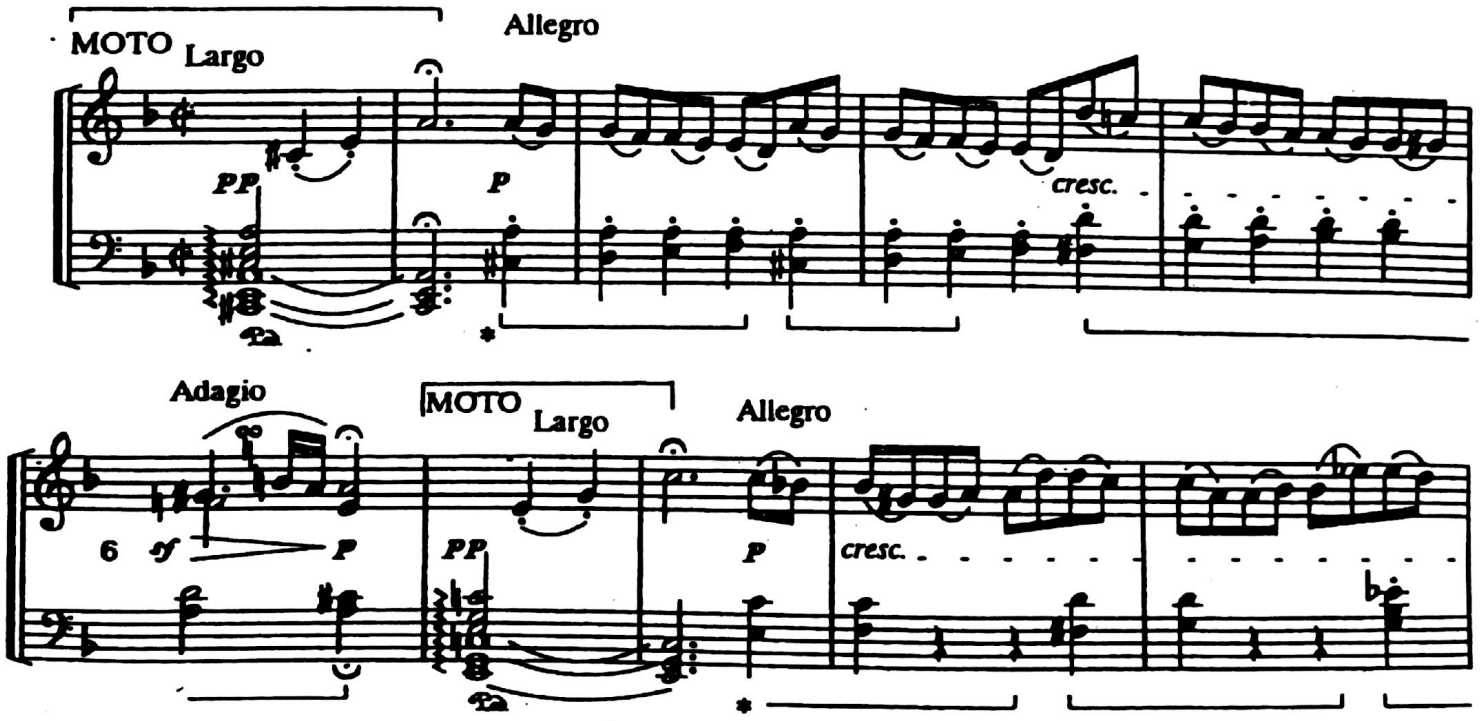

tr

tr

p

f

p

pp

tr